

29.1.2024

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 1581/2013, ktorú predkladá Daniele Beucler, francúzska štátna príslušníčka, o zákaze pokusov na zvieratách

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľka petície Daniele Beucler navrhuje zákaz pokusov na zvieratách. Ako príklad uvádza používanie vivisekcie.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 4. júna 2014. Európsky parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 227 ods. 6 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie doručená 29. januára 2024

Pripomienky Komisie

Komisia by rada poskytla aktuálne informácie, pokiaľ ide o všeobecnú požiadavku uvedenú v tejto petícii, a to úplné ukončenie testovania na zvieratách.

V oblasti testovania bezpečnosti látok, na ktoré sa vzťahuje nariadenie REACH, Európska chemická agentúra uverejnila v júni 2023 svoju piatu správu¹. Zo správy vyplýva, že sa v zvýšenej miere využívajú alternatívne prístupy na splnenie požiadaviek na informácie podľa nariadenia REACH.

Okrem toho Komisia 25. júla 2023 reagovala na európsku iniciatívu občanov s názvom Za kozmetické výrobky netestované na zvieratách a vo svojej odpovedi² oznámila Plán transformácie právnych predpisov EÚ o chemikáliách: Komisia bude spolupracovať so

¹https://echa.europa.eu/documents/10162/23919267/230530_117_3_alternatives_test_animals_2023_en.pdf/9cfc291e-9baf-ffa2-466c-2bc2c6f06b8e?t=1685428213290.

² [Za kozmetické výrobky netestované na zvieratách – Európa bez pokusov na zvieratách \(europa.eu\)](#).

všetkými príslušnými stranami na pláne hodnotenia chemickej bezpečnosti bez testovania na zvieratách.

Podľa smernice 2010/63/EÚ³ o ochrane zvierat používaných na vedecké účely Komisia v roku 2022 uverejnila štatistickú databázu EÚ ALURES a netechnickú súhrnnú databázu EÚ ALURES⁴ a týmto otvoreným prístupom k informáciám o používaní zvierat na vedecké účely tak zvyšuje transparentnosť. Tieto databázy poskytujú najvyššiu úroveň transparentnosti o používaní zvierat na celosvetovej úrovni a prispejú k dosiahnutiu konečného cieľa, ktorým je úplné nahradenie týchto praktík. Je totiž nevyhnutné pochopiť, kde, ako a prečo sa zvieratá ešte musia používať na vedecké účely. Komisia poskytuje aj výročnú súhrnnú správu⁵ o údajoch predložených členskými štátmi. Tieto opatrenia v oblasti transparentnosti pomáhajú identifikovať a uprednostniť najefektívnejšie postupy zamerané na vývoj a validáciu alternatívnych prístupov, pri ktorých sa nepoužívajú zvieratá.

Komisia takisto sprístupnila komplexné nástroje elektronického vzdelávania pre výskumných pracovníkov v akejkoľvek oblasti na hľadanie alternatívnych metód bez použitia zvierat a na vývoj takýchto metód na regulačné použitie. Tieto nástroje boli financované z grantov EÚ financovaných Európskym parlamentom – Podpora alternatív testovania na zvieratách prostredníctvom dostupného a harmonizovaného vzdelávania a odbornej prípravy a je k nim voľný prístup na platforme ETPLAS⁶.

V oblasti testovania bezpečnosti liekov a ich účinkov na ľudské zdravie, ktoré sa potom ďalej skúmajú v klinických skúšaníach, sa vo farmaceutickom výskume používa čoraz viac nástrojov založených na ľudských bunkách, ako sú modely orgánov na čípe vytvorené z ľudských embryonálnych kmeňových buniek. Hoci sa vyvíja čoraz viac alternatív, niektoré zvieracie modely sú naďalej potrebné a užitočné vo farmaceutickom výskume a testovaní bezpečnosti. V prijatom návrhu revízie všeobecných farmaceutických právnych predpisov sa vyžaduje, aby žiadatelia o povolenie na uvedenie liekov na trh uplatňovali zásady troch R („Replacement, Reduction, Refinement“, t. j. nahradiť, obmedziť a zmierniť) pre výskum na zvieratách a aby testovanie na zvieratách používali iba ako poslednú možnosť. Okrem toho by podľa návrhu mali žiadatelia o povolenie na uvedenie na trh a držiteľia povolenia na uvedenie na trh vynaložiť maximálne úsilie na opätovné využitie výsledkov získaných zo štúdií na zvieratách a ich sprístupnenie verejnosti.

Komisia sa v reakcii na európsku iniciatívu občanov z júla 2023 tiež zaviazala ďalej podporovať rozvoj a zavádzanie alternatívnych metód k testovaniu na zvieratách a posilniť vzdelávanie a odbornú prípravu v tejto oblasti. Komisia skúma možnosť zapojiť do tohto úsilia členské štáty.

Záver

Na ceste k alternatívnym testovacím metódam, pri ktorých sa nepoužívajú zvieratá, došlo k veľkému pokroku. Pokiaľ ide o testovanie na zvieratách, ktoré ešte nie je možné nahradiť, smernica 2010/63/EÚ⁷ o ochrane zvierat používaných na vedecké účely poskytuje najprísnejší právny rámec na svete, ktorý umožňuje povoliť používanie zvierat len v prípade, že ešte nie sú

³ COM(2020) 15 final.

⁴ [Statistics and non-technical project summaries \(Štatistiky a netechnické zhrnutia projektov\) \(europa.eu\)](#).

⁵ [Animals in science \(Zvieratá vo vede\) \(europa.eu\)](#).

⁶ [Home - Education and Training Platform for Laboratory Animal Science \(Platforma vzdelávania a odbornej prípravy v oblasti vedy o laboratórnych zvieratách\) \(etplas.eu\)](#).

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/63/EÚ z 22. septembra 2010 o ochrane zvierat používaných na vedecké účely (Text s významom pre EHP), Ú. v. EÚ L 276, 20.10.2010, s. 33 – 79.

k dispozícii žiadne metódy bez použitia zvierat. Stanovuje sa v ňom aj konečný cieľ Únie, ktorým je úplne nahradiť používanie zvierat.